

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародне право

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародні відносини та регіональні студії»

спеціалізація: _____

вид дисципліни: обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

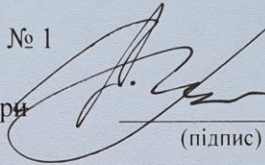
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Людмила НОВІКОВА.

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

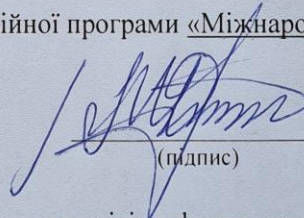
(підпис)

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини та регіональні студії»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

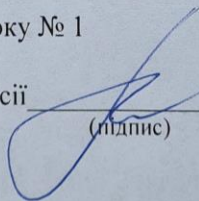
(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2020 року № 1

Голова науково- методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в: формуванні у здобувачів вищої освіти теоретичних знань щодо основних понять, методів, підходів та тенденцій розвитку міжнародного права, а також практичних умінь та навичок правильного тлумачення та застосування міжнародно-правових актів, необхідних для розв'язання комплексних теоретичних та практичних задач у сфері міжнародних відносин під час їх майбутньої професійної діяльності у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародного співробітництва.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне право» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 17. Здатність працювати як автономно, так і у команді;

ЗК 18. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти наступних результатів:

РН2. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН4. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів

держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН18. Розуміти основи сучасного міжнародного права, його впливу на структуру і динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні положення міжнародного права.

Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного права.

Періодизація розвитку міжнародного права. Поняття міжнародного права. Характерні особливості сучасного міжнародного права. Міжнародне публічне і міжнародне приватне право. Особливості сучасного етапу функціонування міжнародного права: державні інтереси, політика та міжнародне право; міжнародне право та процеси глобалізації.

Розділ 2. Міжнародне публічне право.

Тема 2. Поняття, правова природа міжнародного публічного права (МПП).

Поняття міжнародного публічного права. МПП як особлива правова система. Система та структура МПП. Основні елементи системи МПП. Норми міжнародного публічного права. Кодифікація та прогресивний розвиток міжнародного публічного права.

Джерела МПП: поняття, види. Поділ джерел на головні (міжнародний договір та міжнародний звичай) і допоміжні (рішення міжнародних організацій, рішення судових інституцій, доктрина). Міжнародний договір. Міжнародний звичай. Основні принципи міжнародного публічного права. Рішення міжнародних органів та організацій. Рішення міжнародних судів та трибуналів. Теорії співвідношення міжнародного публічного і національного права.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права.

Поняття та класифікація суб'єктів МПП. Держава як основний суб'єкт. Питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних міждержавних організацій, народів і націй, державоподібних утворень, транснаціональних корпорацій.

Міжнародно-правове визнання та його юридичне значення; основні теорії визнання; види і форми міжнародного визнання; практика застосування інституту визнання в сучасних міжнародних відносинах.

Поняття правонаступництва; підстави правонаступництва; види і форми правонаступництва держав; правонаступництво держав щодо міжнародних договорів;

міжнародно-правове регулювання правонаступництва держав щодо державної власності, державних архівів, державних боргів; правонаступництво України через розпад СРСР.

Тема 4. Територія та населення в міжнародному публічному праві.

Поняття і види територій у МПП. Способи придбання державної території. Склад і юридична природа державної території. Державні кордони. Міжнародна територія загального користування. Територія зі змішаним режимом. Правовий режим Арктики. Міжнародно-правовий режим Антарктики. Території з особливим правовим режимом.

Поняття й основні категорії населення. Міжнародно-правові питання громадянства. Подвійне та множинне громадянство. Особи без громадянства (апатриди). Статус іноземних громадян. Статус біженців і вимушених переселенців. Право притулку.

Тема 5. Міжнародне право прав людини та міжнародне гуманітарне право.

Принцип поваги прав людини й основних свобод як першооснова міжнародно-правового регулювання проблем гуманітарного характеру. Міжнародні стандарти щодо прав і свобод людини. Міжнародні механізми забезпечення та захисту прав людини. Імплементация міжнародно-правових норм про права людини в національне законодавство. Міжнародні акти про права людини і законодавство України.

Поняття і джерела міжнародного гуманітарного права. Сфера дії гуманітарного права. Основні інститути міжнародного гуманітарного права. Збройні конфлікти в сучасному світі та їх класифікація. Учасники збройних конфліктів. Міжнародний Комітет Червоного Хреста.

Тема 6. Відповідальність у міжнародному публічному праві.

Поняття, підстави та ознаки міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Види міжнародних правопорушень. Види й форми міжнародно-правової відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (політична) відповідальність. Форми відшкодування: реституції, репарації, субституції та ін. Реалізація відповідальності. Санкції та контрзаходи в міжнародному публічному праві.

Тема 7. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.

Поняття, джерела та принципи права мирного вирішення спорів. Поняття міжнародного спору. Характеристика мирних засобів урегулювання міжнародних спорів.

Тема 8. Право міжнародних організацій.

Поняття, джерела права міжнародних організацій; міжнародні організації: поняття, види і функції; юридична природа міжнародних організацій; класифікація міжнародних організацій. Універсальні та регіональні міжнародні організації. Міжнародні конференції.

Тема 9. Право зовнішніх зносин.

Органи зовнішніх зносин держави: внутрішньодержавні і закордонні, постійні і тимчасові; повноваження внутрішньодержавних органів зовнішніх зносин.

Поняття, джерела дипломатичного права. Дипломатичне представництво: структура, порядок функціонування. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва і його персоналу. Право спеціальних місій. Дипломатичне право міжнародних організацій.

Поняття консульського права. Види консульських установ та їх функції. Структура консульських установ. Порядок призначення посадових осіб. Привілеї та імунітети консульських установ та і представництва їх персоналу.

Тема 10. Міжнародне економічне право.

Поняття, принципи, джерела міжнародного економічного права. Система міжнародного економічного права. Суб'єкти міжнародного економічного права. Вирішення міжнародних економічних спорів в рамках Світової організації торгівлі.

Розділ 3. Основи міжнародного приватного права

Тема 11. Поняття, джерела та суб'єкти міжнародного приватного права.

Поняття, джерела міжнародного приватного права. Співвідношення міжнародного приватного права з іншими галузями національного права та міжнародним публічним правом. Поняття приватноправових відносин міжнародного характеру. Види іноземного елементу в приватноправових відносинах. Колізійно-правовий та матеріально-правовий методи регулювання. Суб'єкти міжнародного приватного права. Сфера застосування та структура Закону України «Про міжнародне приватне право».

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	се м.	лаб.	Інд.	С. р.		л	п	лаб.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Загальні положення міжнародного права</i>												
Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного права.	7	2	0			5						
<i>Разом за розділом 1.</i>	7	2	0			5						
<i>Розділ 2. Міжнародне публічне право</i>												
Тема 2. Поняття, правова природа міжнародного публічного права (МПП).	14	4	2			8						
Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права.	14	4	2			8						
Тема 4. Територія та населення в міжнародному публічному праві.	10	2	2			6						
Тема 5. Міжнародне право прав людини та міжнародне гуманітарне право.	14	4	2			8						
Тема 6. Відповідальність у міжнародному публічному праві.	8	2	1			5						

Тема 7. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	8	2	1			5						
Тема 8. Право міжнародних організацій.	10	2	2			6						
Тема 9. Право зовнішніх зносин.	14	4	2			8						
Тема 10. Міжнародне економічне право.	7	2	0			5						
Разом за розділом 2.	99	26	14			59						
Розділ 3. Основи міжнародного приватного права												
Тема 11. Поняття, джерела та суб'єкти міжнародного приватного права.	14	4	2			8						
Разом за розділом 3.	14	4	2			8						
Усього годин	120	32	16			72						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного права.	0
2	Тема 2. Поняття, правова природа міжнародного публічного права.	2
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права	2
4	Тема 4. Територія та населення в міжнародному публічному праві.	2
5	Тема 5. Міжнародне право прав людини та міжнародне гуманітарне право.	2
6	Тема 6. Відповідальність у міжнародному публічному праві.	1
7	Тема 7. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	1
8	Тема 8. Право міжнародних організацій.	2
9	Тема 9. Право зовнішніх зносин.	2
10	Тема 10. Міжнародне економічне право.	0
11	Тема 11. Поняття, джерела та суб'єкти міжнародного приватного права	2
	Усього год.	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Становлення та розвиток міжнародного права. Завдання:	5

	1). Опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури вивчити питання та підготуватися до тестування: - періодизація розвитку міжнародного права, - походження міжнародного права, - поняття міжнародного права, - міжнародне публічне право та його відмежування від міжнародного приватного права, - вплив процесів глобалізації на розвиток міжнародного права. 2). Підготувати презентації доповідей з даної теми (Тема 1. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655)	
2	Тема 2. Поняття, правова природа міжнародного публічного права. <i>Завдання:</i> 1). Опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - поняття, сфера дії, особливості міжнародного публічного права, - система та структура міжнародного публічного права, - норми міжнародного публічного права, - джерела міжнародного публічного права: поняття та види, - основні принципи міжнародного публічного права, - кодифікація та прогресивний розвиток міжнародного публічного права, - теорії співвідношення міжнародного публічного і національного права. 2). Підготувати презентації доповідей з даної теми (Тема 2. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх захисту на занятті. 3). Підготуватися до дискусії «Принцип невтручання у внутрішні справи будь-якої держави».	8
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права. <i>Завдання:</i> 1). опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - поняття та класифікація суб'єктів міжнародного публічного права, - держава як основний суб'єкт міжнародного публічного права, - норми міжнародного публічного права, - питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій, народів і націй, державоподібних утворень, транснаціональних корпорацій - міжнародно-правове визнання та його юридичне значення, - основні теорії визнання, - форми міжнародного визнання, - практика застосування інституту визнання в сучасних міжнародних відносинах, - поняття правонаступництва; - підстави правонаступництва; - об'єкти правонаступництва держав. 2). Підготувати кейсові завдання (презентації доповідей з даної теми, вірчі грамоти) (Тема 3. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх	8

	захисту на семінарському занятті.	
4	Тема 4. Територія та населення в міжнародному публічному праві. <i>Завдання:</i> 1). Опрацювати лекційний матеріал, ознайомитися з доктринальними джерелами, міжнародно-правовими актами. За допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - поняття і види територій у міжнародному публічному праві, - способи придбання державної території, - склад і юридична природа державної території, - державні кордони, міжнародна територія загального користування. - територія зі змішаним режимом, - правовий режим Арктики, - міжнародно-правовий режим Антарктики, - території з особливим правовим режимом, - поняття й основні категорії населення. - міжнародно-правові питання громадянства. - подвійне та множинне громадянство, особи без громадянства (апатриди), - статус іноземних громадян, статус біженців і вимушених переселенців, право притулку. 2). Підготувати кейсові завдання (презентації, есе на тему «Статус біженців і вимушених переселенців в Україні» (Тема 4. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх обговорення на семінарському занятті.	6
5	Тема 5. Міжнародне право прав людини та міжнародне гуманітарне право. <i>Завдання:</i> 1). Опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до усного опитування та тестування: - правове регулювання прав людини на універсальному рівні, - правове регулювання прав людини на регіональному рівні, - органи контролю за дотриманням прав людини на універсальному та регіональному рівнях, - поняття, принципи, джерела міжнародного гуманітарного права, - засоби та методи ведення війни,	8

	- учасники збройного конфлікту, - захист жертв війни за міжнародним гуманітарним правом, - Міжнародний Комітет Червоного Хреста, - право «Гааги» і право «Женеви». 2). Підготувати кейсові завдання (Тема 5. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх обговорення на семінарському занятті.	
6.	Тема 6. Відповідальність у міжнародному публічному праві. <i>Завдання:</i> 1). Опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до усного обговорення та тестування: - поняття, правова природа та підстави виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом, - протиправні діяння в міжнародному публічному праві, - суб'єкти відповідальності у міжнародному публічному праві, - санкції та контрзаходи в міжнародному публічному праві. 2). Підготувати презентації доповідей з даної теми (Тема 6. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх захисту на семінарському занятті.	5
7	Тема 7. Мірні засоби вирішення міжнародних спорів. 1). Опрацювати лекційний матеріал, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до усного обговорення та тестування: - поняття, джерела та принципи права мирного вирішення міжнародних спорів. - поняття міжнародного спору та суперечки, - загальна характеристика мирних засобів урегулювання міжнародних спорів. 2). Підготувати презентації доповідей (Тема7. Дистанційний курс «Міжнародне право» та URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх захисту на семінарському занятті та обговорення питання «Човночна дипломатія як засіб врегулювання міжнародних спорів».	5
8	Тема 8. Право міжнародних організацій. <i>Завдання:</i> 1). Розглянути лекційний матеріал, ознайомитися з доктринальними положеннями, статутами міжнародних міждержавних організацій (Статут ООН, Статут Ради Європи, установчі акти ЄС) та за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - поняття, правова природа та підстави виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом,	6

	- поняття, джерела права міжнародних організацій, - міжнародні організації: поняття, види і функції, - юридична природа міжнародних організацій; - класифікація міжнародних організацій, - універсальні та регіональні міжнародні міжурядові організації, - ООН: компетенція, структура, повноваження органів, - міжнародні неурядові організації, - міжнародні конференції. 2). Підготуватися до рольової гри з теми «Засідання Ради Безпеки ООН» (Тема8. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до обговорення на семінарському занятті.	
9	Тема 9. Право зовнішніх зносин. <i>Завдання:</i> 1). ознайомитися з лекційним матеріалом, з положеннями Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 р., Віденської конвенції про консульські зносини 1963 р. Віденської конвенції про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р., Конвенцією про привілеї та імунітети ООН 1946 р. За допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - органи зовнішніх зносин держави: внутрішньодержавні і закордонні, постійні і тимчасові, - повноваження внутрішньодержавних органів зовнішніх зносин, - поняття, джерела дипломатичного права, - дипломатичне представництво: структура, порядок функціонування, - привілеї та імунітети дипломатичного представництва і його персоналу, - право спеціальних місій, - дипломатичне право міжнародних організацій, - поняття консульського права, - види консульських установ та їх функції, - структура консульських установ. - привілеї та імунітети консульських установ та і представництва їх персоналу. 2). Підготувати кейсове завдання (презентації доповідей з даної теми, есе)(Тема 9. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL:	8

	https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655) та підготуватися до їх захисту на семінарському занятті.	
10	Тема 10. Міжнародне економічне право. <i>Завдання:</i> 1). ознайомитися з лекційним матеріалом, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися до тестування: - поняття, принципи, джерела міжнародного економічного права, - система міжнародного економічного права, - спеціальні принципи міжнародного економічного права, - організація міжнародної економічної співпраці в рамках системи ООН, - суб'єкти міжнародного економічного права, - вирішення міжнародних економічних спорів в рамках Світової організації торгівлі. 2). Підготувати кейсове завдання (Тема 10. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655)	5
11	Тема 11. Поняття, джерела та суб'єкти міжнародного приватного права. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом, за допомогою рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів вивчити наступні питання та підготуватися усного опитування: - поняття, предмет міжнародного приватного права, - поняття приватноправових відносин міжнародного характеру, - види іноземного елемента в приватноправових відносинах, - поняття та види джерел у міжнародному приватному праві, - суб'єкти міжнародного приватного права. 2). Підготувати кейсове завдання (презентації доповідей з даної теми, розв'язати задачі) та підготуватися до обговорення завдання на семінарському занятті. (Тема 10. Дистанційний курс «Міжнародне право» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655)	8

	Усього год.	72
--	-------------	----

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Міжнародне право» застосовуються наступні методи навчання:

- 1) Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
словесні: бесіда, лекція;
наочні: ілюстрація, демонстрація;
практичні: кейсові завдання, доповіді (есе, презентації на визначену тему).
- 2). Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
– формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси;
– самоврядування навчальними діями: самостійна робота.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських занять (групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль. На семінарському занятті здобувач може отримати від 1 до 6 балів. Максимальна сума балів за поточним контролем складає **60 балів**,

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 1 теоретичне питання та 1 тестове завдання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за теоретичне питання, дорівнює 10 балів, за друге тестове – 30 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел при проведенні заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн до окремих тем	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу.	0,2
Робота над аналітичними і завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	4-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	2-3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав завдання, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку.	1
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	4-5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	3-1
	Підсумковий контроль	
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	9-10
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	7-8
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	4-6
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-3
За тестове завдання	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. Пропонується 30 тестових питань	1

залікового билету	закритого типу.	
----------------------	-----------------	--

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Разом	Залік	Сума
Розділ 1	Розділ 2									Розділ 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
5	6	6	5	6	5	5	6	6	5	5	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.
Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

- Новікова Л.В. Дистанційний курс «Міжнародне право» на платформі Moodle <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655>

2. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. Харків: Право, 2020. 648 с.
3. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків: Право, 2019. 310 с
4. Буткевич В.Г. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / за ред. В. Г. Буткевича. – Київ: Либідь, 2002. – 608 с.
5. Буткевич О.В. Історія міжнародного права: підручник – Київ: Ліра, 2013. 416 с.
6. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т.; за заг. ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2018–2019.
7. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т.; за заг. ред. В. Ф. Антипенка. Київ: НАУ, 2012–2013.
8. Міжнародне публічне право: підручник; за ред. В. М. Репецького. Київ: Знання, 2012. 437 с.
9. Репецький В. М. Дипломатичне і консульське право: підручник. Львів : Більбос, 2002. 352 с.
10. Кулеба Д.І. Участь України в міжнародних організаціях. Правова теорія і практика.– К.: Видавничий дім «Промені», 2007. 304 с.

Допоміжна література:

1. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.
2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.
3. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Міжнародне право: Підручник. К.: Знання, 2012. 631 с.
4. Чижмарь, Ю. В. Національне та міжнародне право: теоретико-правові проблеми: монографія. Харків: Дисаплюс, 2015. 472 с.
5. Кононенко В.П., Новікова Л.В. Вплив регіональних збройних конфліктів на міжнародну екологічну безпеку. Альманах міжнародного права. 2020. № 24. С. 214-221.
6. Кононенко В.П., Тимченко Л.Д. Процесуальна реалізація гарантій безпеки України та захисту її інтересів. Юридичний журнал «Право України». 2021. № 1. С. 229-245.
7. Кононенко В.П., Тимченко Л.Д. Визначення джерел міжнародного права в статутних документах міжнародних судів: порівняльно-правовий аналіз / Батлер У.Е. Мудрість порівняльного правознавства: збірник статей. /Упор. І наук. Ред.. О.В. Кресін. Київ: Логос, 2019. С. 555-563 (0,5 д.а.).
8. Кононенко В. П. Практика Європейського суду з прав людини як «живе право» та конституційне право на життя. Правова держава. 2019. № 35. С. 89-95.
9. Кононенко В.П., Новікова Л.В. Фінансування тероризму – загроза для міжнародних відносин. Практика Міжнародного Суду ООН та Суду ЄС. Вісник Харківського нац. універ. ім. В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2018. № 7. С. 55-59.
10. Shaw M. N. International Law. 8 ed. Cambridge University Press, 2017. 1118 p.
11. Tanaka Y. The International Law of the Sea. 3 ed. Cambridge University Press, 2019. 634 p.
12. Цимбрівський Т. С. Дотримання принципів територіальної цілісності та непорушності кордонів у міжнародному праві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Л., 2008. 244 с.

13. Блищенко И.П., Дориа Ж. Прецеденты в международном публичном и частном праве. 2-е изд., доп. М.: Издательство МНИМП, 1999. 472 с.
14. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. Київ.: Вища школа, 1981. 311 с.
15. Денисов В.Н. Проблеми створення публічного порядку в зовнішньополітичній діяльності України. Суверенітет України і міжнародне право. К.: Манускрипт, 1995.
16. Евинтов В.И. Многоязычные договоры в современном международном праве. К.: Наук. Думка, 1981. – 132 с.
17. Международная и внутригосударственная защита прав человека: Учебник под ред. Р.М. Валеева. – М.: Статут, 2011. 830 с.
18. Лукашук И.И. Право международной ответственности. М.: Волтерс Клувер, 2004. – 432 с.
19. Право международных организаций под ред. И.П. Блищенко, А.Х. Абашидзе. – М: РУДН, 2013. 597 с.
20. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Действие и применение договоров. М.: Междунар. отношения, 1985. 296 с.

Міжнародно-правові акти:

1. Венская конвенция о дипломатических сношениях от 18 апреля 1961 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/
2. Венская Конвенция о консульских сношениях от 24 апреля 1963 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/consular.pdf.
3. Венская Конвенция о праве международных договоров от 23 мая 1969 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/law_treaties.shtml.
4. Венская Конвенция о праве преемства государств в отношении государственной собственности, государственных архивов и государственных долгов от 8 апреля 1978 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/succession_archives.pdf.
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_185.
6. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций от 24 октября 1970 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_569.
7. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
8. Конвенция ООН по морскому праву от 10 декабря 1982 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/lawsea.shtml.
9. Конвенція про захист прав людини й основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
10. Лиссабонский договор о внесении изменений в Договор о Европейском союзе и Договор об учреждении Европейского сообщества от 13 декабря 2007 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtm1.do?uri=OJ:C:2007:306:SOM:EN:HTML>.
11. Міжнародний пакт про громадянські й політичні права від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні й культурні права від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042.

13. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/950_008.

14. Римський статут Міжнародного уголовного суда от 17 июля 1998 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/0D8024D3-87EA-4E6A-8A27-05B987C38689/0/RomeStatuteEng.pdf>.

15. Статут Міжнародного Суда ООН от 26 июня 1945 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/charter/>.

16. Статут Ради Європи від 5 травня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_001.

17. Устав Организации Объединенных Наций от 26 июня 1945 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/charter/>.

18. Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_086

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu/>.

2. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/homepage/ru/>.

3. Офіційний сайт Міжнародного Трибуналу з морського права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itlos.org/>.

4. Офіційний сайт Міжнародної морської організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imo.org/Pages/home.aspx>.

5. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/>.

6. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/>.

7. Офіційний сайт Ради Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hub.coe.int/>.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться певний відсоток практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік в**

тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародне право» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=4655>